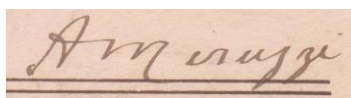

Miruzzi: 75 Sena minn Mewtu

Manoel Pirotta
manoel.pirota@um.edu.mt

Astratt: Fl-artiklu tas-sena l-oħra, bl-isem ta' 'Fuq il-Passi ta' Miruzzi', konna stabbilixxejna d-data preciza ta' meta twieled Mro Antonio Miruzzi, li mexxa diversi banded Maltin bejn l-aħħar snin tas-seklu 19 u l-ewwel tliet deċennji tas-seklu 20, fosthom is-Socjetà Filarmonica 'Nicoló Isouard' tal-Mosta bejn l-1894-1909. Kellha tkun proprju dil-banda biex ghenuti jikseb ċerta esperjenza fil-tagħlim u d-direzzjoni, u bis-suċċessi li kiseb magħha servew biex ismu jixtered fil-kamp mużikali ta' żmien. Dis-sena qed tinzerta wkoll il-75 waħda minn mewtu, li ġrat fit-23 t'Ottubru 1944, fil-ghomor ta' 78 sena. Ikun għalhekk tassew xieraq jekk inkomplu niċcelebraw 'il dal-kompożitur Malti li hallielna ħafna u ħafna xogħlijiet bandistiċi sbieħ, fosthom l-Innu Solenni *Alla Beata Maria Vergine* għal dil-banda Mostija.

Kliem muftieħ: Mro Antonio Miruzzi, University of Malta 'Ġ.F. Abela' Junior College, Għaqda Każini tal-Banda, Soċjetà Filarmonica 'San Ġorġ' (Bormla), Soċjetà Mużikali 'San Ġużepp' (Hamrun), Soċjetà Filarmonika 'La Vincitrice' (Isla), Soċjetà Filarmonica 'San Piju X' (Lija), Għaqda Mużikali 'Sant'Andrija' (Luqa), Soċjetà Mużikali 'Nicolò Isouard' (Mosta), Soċjetà Filarmonika 'Santa Marija' (Mosta), Soċjetà Filarmonica Nazionale 'La Valette' (Valletta), Soċjetà Mużikali u Filarmonika 'Leone' (Victoria, Għawdex), Għaqda Mużikali 'Beland' (Żejtun)

Pittura ta' Miruzzi li tinsab fil-każin tal-banda 'Nicoló Isouard', Mosta

Jekk kien hemm persuna li segwiet mill-qrib ħafna l-passi mużikali ta' Miruzzi, dan kien proprju Joseph Mifsud Matrenza¹ (1918-2013); spiss kienu jiltaqgħu flimkien fil-każin tal-banda Ġużeppina Hamruniża. Miruzzi, għad li kien irtirat, xorta waħda baqa' jiffrekwenta dal-każin bieb u għatba miegħu, u xorta waħda baqa' jikteb marċ brijuz kull sena 'l dis-soċjetà mużikali għall-festa ta' San Ġejtanu. Min-naħa tiegħu, Mifsud Matrenza kien midħla sew tal-istess każin sa minn tfulitu minħabba missieru, u ftit qabel ma faqqgħet il-Gwerra, hu u shabu l-għalliema spiss kienu jiltaqgħu hemmhekk biex iqattgħu siegħa żmien jilagħbu l-karti. Miruzzi miet fl-1944 u Mifsud Matrenza daħal fil-kumitat ċentrali malli ntemmet il-Gwerra, fejn imbagħad baqa' jagħti sehmu tul il-bqija ta' ħajtu. Madankollu, id-data tal-mewt ta' Miruzzi ma nsibuha mkien f'kitbietu, la fil-kotba tal-Ġublew tad-Djamanti (1964) u taċ-Ċentinarju tas-Socjetà (1989), u lanqas fl-artiklu l-ieħor tiegħu, 'Maestro Antonio Miruzzi'.² Izda aghar minn hekk, Mro Michael Chircop, f'intervista li kien għamel lil bint Miruzzi, inizzel id-data tas-26 t'Ottubru 1944.³ L-istess data żbaljata nsibuha fil-ktieb ta' Jesmond Grech peress li ha t-tagħrif mingħand Chircop.⁴

Mill-banda l-oħra, Grazio Anton Grech⁵ isemmi d-data t-tajba meta jgħid li: 'Huwa (Miruzzi) miet fit-23 ta' Ottubru 1944, il-Hamrun ...' L-awtur kien

Parroċċa San Ġejtanu Hamrun - Malta		
Certifikat tal-Mewt		
St. Cajetan Parish - Hamrun Death Certificate		
Vol. <u>IV</u>	Pg. <u>267</u>	No.
Isem Name <u>Antonio Miruzzi</u>		
Post tal-twelid Place of Birth <u>EG 78</u>		
Messier Father <u>Joseph Miruzzi</u>		
Omm Mother <u>Michelela Bonici</u>		
Stat maritali Marital Status <u>Married</u>		
Data tal-Mewt Date of Death <u>23-10-1944</u>		
Post tal-Mewt Place of Death <u>Hamrun</u>		
Post tal-Oħra Place of Burial <u>Santa Maria Addolorata</u>		
Data <u>5/10/2017</u>		<u>R. J. Grech</u> Keppilien

Iċ-certifikat tal-mewt ta' Miruzzi
(Parroċċa ta' San Ġejtanu)

¹ Storjografu ewlieni tal-banda Ġużeppina Hamruniża.

² Ktieb tal-festa San Ġejtanu (1994).

³ L-intervista ta' Mro Michael Chircop dehret fil-gazzetta 'In-Nazzjon Tagħna' tas-26 ta' Jannar 1972.

⁴ 'L-Għaqda Mużikali "Sant'Andrija" – Twelidha u Ġrajjietha' (Best Print, 2008).

⁵ 'Erbatax-il profil ta' mużiċisti Għawdxin, Maltin u Barranin' (Stampat Għawdex, 1998).

kiseb dat-tagħrif mill-ġurnal *Il-Berqa* tal-31 t'Ottubru ta' dik is-sena, filwaqt li d-data tal-mewt kien ġabha mill-Att tal-Mewt Nru 2848/1944 tar-Registru Pubbliku ta' Malta. L-awtur l-ieħor, Joseph Vella Bondin⁶ mexa fuq it-tagħrif li nsibu fil-ktieb ta' Grech il-Għawdx, fejn f'sentenza waħda jiddeskrivi l-mod kif kien sar il-funeral ta' Miruzzi: 'Attendew diversi rappreżentanti ta' diversi għaqdiet mużikali, sabiex jagħtuh l-aħħar tislima.' L-istess deskrizzjoni nsibuha wkoll fl-intervista ta' Chircop: 'Il-funeral kien sar il-Ħamrun, fejn rappreżentanti tal-każini fejn hu (Miruzzi) kien serva hađu schem għall-aħħar tislima lil eks surmast.' Skont iċ-ċertifikat tal-mewt li jiena ksibt mill-parroċċa ta' San Gejtanu tal-Ħamrun, datat 5 t'Ottubru 2017, u ffirmat mill-viċi parroku, Dun Joe Gatt, nistgħu nikkonfermaw bla tlaqliq li Mro Antonio Miruzzi, iben Joseph Miruzzi u Michelina Brincat, u armel minn Concetta Cauchi, miet fid-dar tiegħu stess, il-Ħamrun, nhar it-23 t'Ottubru 1944. Hu jinsab midfun fiċ-Ċimiterju ta' Sta Marija Addolorata.

Aktar artikli mill-istess awtur jinsabu fuq OAR@UoM (<https://www.um.edu.mt/library/oar/>)

---

⁶ 'Il-Mużika ta' Malta fis-Seklu Dsatax u Għoxrin' (PIN, 2000).